

POLSKA

NIEMCY

EUROPA

GRANICE

Wizyta Ministra Spraw
Zagranicznych RP
Radosława Sikorskiego
w Instytucie Zachodnim

*

Granice i pogranicza

Bariery ekologiczne rozwoju
społeczno-gospodarczego

Granice eksperymentu medycznego

Kresy moralności w instytucji państwowej

Pogranicze kulturowe Europy
Zachodniej i Wschodniej
– III tys. przed Chr.

Trwałość i zmienność granic w Europie
PRL – NRD w latach 1949-1971

Spór graniczny w Zatoce Pomorskiej

Pogranicze jako sytuacja wykluczenia

Granice a przepływ kapitału

Pomoc finansowa UE dla sektora MŚP

Zamożność i ubóstwo a podział Cypru

Oceny i omówienia

2008

3

(328)

Instytut Zachodni, PL ISSN 0033-2437

*Czasopismo
Instytutu
Zachodniego
w Poznaniu*

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

choć

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

SPIS TREŚCI

GRANICE

Polska – Niemcy. Partnerstwo dla Europy. Wystąpienie Ministra Spraw Zagranicznych RP Radosława Sikorskiego w Instytucie Zachodnim w Poznaniu 26 czerwca 2008 roku	3
Wizyta Ministra Spraw Zagranicznych RP Radosława Sikorskiego w Instytucie Zachodnim (Ilona Romiszewska)	10

*

ARTYKUŁY

Stanisław Lisiecki, Granice i pogranicza	15
Józef Witold Komorowski, Środowisko a bariery ekologiczne rozwoju społeczno-gospodarczego	21
Stawoj Maciejewski, Granice eksperymentu medycznego	43
Wanda Pilch, Kresy moralności w instytucji państwowej	65
Marzena Szymt, Ze studiów nad pograniczem kulturowym Europy Zachodniej i Wschodniej w dobie wczesnoogromnej (na przykładzie III tys. przed Chr.)	81
Roman Matykowski, Trwałość i zmienność granic w Europie	95
Rafał Skobelski, „Granica pokoju” PRL – NRD w latach 1949-1971	113
Natalia Jackowska, Spór graniczny PRL – NRD w Zatoce Pomorskiej	145

MATERIAŁY

Marcin Tujdowski, Zanikanie starych granic a powstawanie nowych. Pogranicze jako sytuacja wykluczenia	161
Marta Götz, Znaczenie granic dla przepływu kapitału	170
Janina Jędrzejczak-Gas, Pomoc finansowa Unii Europejskiej dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw	179
Ewa Szymanik, Zamożność i ubóstwo a podział Cypru – niwelowanie różnic	193

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Ryszarda Formuszewicz, Doktorat honoris causa dla prof. dr. hab. Andrzeja J. Szwarca na Uniwersytecie Europejskim Viadrina	201
Natalia Jackowska, Prof. dr. hab. Klaus Ziemer laureatem statuetki Honorowego Hipolita Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego w Poznaniu	203
Hanka Dmochowska, Nagroda imienia Ryszarda Kapuścińskiego dla prof. dr hab. Anny Wolff-Powęskiej	205

POLEMIKI I DYSKUSJE

Piotr Madajczyk, Na drodze do polsko-niemieckiego podręcznika do historii	207
Bernard Linek, Obozy w Lamsdorf/Lambinowicach (1870-1946)	211

ŹRÓDŁA

Łukasz Jastrząb, Nowe dokumenty dotyczące udziału Milicji Obywatelskiej w Poznańskim Czerwcu 1956 roku	219
--	-----

OCENY I OMÓWIENIA

Piotr Kalka (red.), Dostosowania do wymogów Unii Europejskiej. Przykład Polski (omów. Józef W. Komorowski)	231
Andrzej Sakson (red.), Ziemie Odzyskane/Ziemie Zachodnie i Północne 1945-2005. 60 lat w granicach państwa polskiego (omów. Zbigniew Kurcz)	237
Witold Molik, Henryk Żaliński, „O nas bez nas”. Historiografia Polski w historiografiach obcojęzycznych (omów. Waldemar Łazuga)	245
Jacqueline Breugnot, Markus Molz (Hrsg.), Europa konkret! Grenzräume als Chance für Bildungsinnovationen? (omów. Elżbieta Everding)	249

Hans Hecker (Hrsg.), Grenzen. Gesellschaftliche Konstitutionen und Transfigurationen (omów. <i>Dorota Czocher</i>)	252
Guillaume Le Quintrec, Peter Geiss (Hrsg.), Histoire/Geschichte. Europa und die Welt seit 1945 (omów. <i>Zbigniew Mazur</i>)	255
Julita Makaro, Gubin – miasto graniczne. Studium socjologiczne (omów. <i>Marcin Tujdowski</i>)	258
Marian Gorynia, Studia nad transformacją i internacjonalizacją gospodarki polskiej (omów. <i>Przemysław Deszczyński</i>)	262
Stefan Emptier, Robert Vehrkamp (Hrsg.), Wirtschaftsstandort Deutschland (omów. <i>Marta Götz</i>)	265
Zrozumieć wzrost gospodarczy. Analiza na poziomie makroekonomicznym, poziomie branży i poziomie firmy (omów. <i>Marta Götz</i>)	270
Raymond Aron, Wspomnienia, t. I (omów. <i>Rafał Dobek</i>)	273
Miklós Horváth, 1956 – rozstrzelana rewolucja. Walka zbrojna Węgrów z interwencją sowiecką; Victor Sebestyen, Dwanaście dni. Rewolucja węgierska 1956; Charles Gati, Stracone złudzenia. Moskwa, Waszyngton i Budapeszt wobec powstania węgierskiego 1956 roku (omów. <i>Łukasz Jastrząb</i>)	278
Świadek wieku zaślepienia. Polska recepcja twórczości Eliasa Canetti (omów. <i>Maciej Walkowiak</i>)	282
Czarna księga kobiet, Christine Ockrent (red.) (omów. <i>Joanna Dobrowolska-Polak</i>)	286

Noty

Conflict Barometer 2007. Crises – Wars – Coups d'État. Negotiations – Mediations – Peace Settlements. 16th Annual Conflict Analysis, Pamela Jawad (red.) (omów. <i>Joanna Dobrowolska-Polak</i>)	288
Susanne Kuß, Heinrich Schwendemann (Hrsg.), Der Zweite Weltkrieg in Europa und Asien: Grenzen. Grenzräume. Grenzüberschreitungen (omów. <i>Stanisław Żerko</i>)	290

Z KRONIKI NAUKOWEJ

<i>Piotr Kubiak</i> , Polska myśl zachodnia w latach 1919-1948	293
<i>Piotr Kubiak</i> , Profesor Bernt Martin w Instytucie Zachodnim	294
<i>Łukasz Owczarek</i> , XIV Kongres Towarzystw Polsko-Niemieckich i Niemiecko-Polskich w Poznaniu	297

RADA REDAKCYJNA

Jan Barcz, Przemysław Hauser, Jerzy Kozefski, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda, Henryk Olszewski, Hubert Orłowski, Aleksander Posern-Zieliński, Tomasz Rynarzewski, Andrzej Sakson (przewodniczący), Tomasz Schramm, Jerzy Strzelczyk, Waclaw Wilczyński, Anna Wolff-Powęska

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Hanka Dmochowska

Członkowie: Piotr Kalka, Bogdan Koszel, Stanisław Lisiecki

Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Tłumaczenia w języku angielskim: Małgorzata Wiertelwska

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Stowarzyszenie Instytut Zachodni

Adres redakcji: Instytut Zachodni, 61-854 Poznań, ul. Mostowa 27

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
61-854 POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. (061) 852 28 54; fax (061) 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl
www.pz.iz.poznan.pl

WYDAWNICTWO I DRUKARNIA UNI-DRUK s.j.

62-030 Luboń, ul. Przemysłowa 13, tel. (0-61) 899 49 49 do 52

INHALT

GRENZEN

Polen – Deutschland. Partnerschaft für Europa. Rede des Aussenministers Radosław Sikorski im Westinstitut

Besuch des Aussenministers Radosław Sikorski im Westinstitut (*Iłona Romiszewska*)

*

Stanisław Lisiecki, Grenzen und Grenzland

Józef Witold Komorowski, Die Umwelt und ökologische Barrieren für die gesellschaftliche und wirtschaftliche Entwicklung

Stawoj Maciejewski, Grenzen für medizinische Experimente

Wanda Pilch, Moralische Scheidelinien in einer staatlichen Institution

Marzena Szmyt, Untersuchungen über die kulturellen Randbezirke West- und Osteuropas in der Frühzeit der Agrarwirtschaft

Roman Matykowski, Beständigkeit und Veränderung von Grenzen in Europa

Robert Skobelski, „Die Friedensgrenze“ zwischen Polen und der DDR in den Jahren 1949-1971

Natalia Jackowska, Der Grenzstreit zwischen Polen und der DDR in der Pommerschen Bucht

Marcin Tujdowski, Das Verschwinden alter und das Erscheinen neuer Grenzen. Grenzland als die Situation der Ausschließung

Marta Gotz, Die Bedeutung der Grenzen für den Kapitalverkehr

Janina Jędrzejczak-Gas, Finanzielle Unterstützung der EU für den Sektor der kleinen und mittleren Unternehmen – eine Chance für grenzüberschreitende Aktivität

Ewa Szymanik, Reichtum und Armut und die Teilung Zyperns – die Einebnung der Unterschiede
Revue und Kommentare

Piotr Madajczyk, Auf dem Wege zu einem polnisch-deutschen Handbuch der Geschichte

Bernard Linek, Die Lager in Lamsdorf/Łambinowice (1870-1946)

Łukasz Jastrząb, Neue Dokumente zur Rolle der Bürgermiliz bei dem Aufstand in Poznań im Juni 1956
Buchbesprechungen

CONTENTS

BORDERS

Poland – Germany. A Partnership for Europe. The Address of Radosław Sikorski, the Minister of Foreign Affairs at the Institute for Western Affairs

The Minister of Foreign Affairs Radosław Sikorski at the Institute for Western Affairs (*Iłona Romiszewska*)

*

Stanisław Lisiecki, Borders and Borderlands

Józef Witold Komorowski, Natural Environment and Ecological Barriers of Socio-Economic Development

Stawoj Maciejewski, The Limits of Medical Experiment

Wanda Pilch, Moral Borders in a State Institution

Marzena Szmyt, A Study on the Cultural Borderland of Western and Eastern Europe in the Early Agrarian Period

Roman Matykowski, Stability and Changeability of Borders in Europe

Robert Skobelski, "The Border of Peace". People's Republic of Poland – German Democratic Republic in the Years 1949-1971

Natalia Jackowska, Border Controversy between People's Republic of Poland and German Democratic Republic in the Pomeranian Bay

Marcin Tujdowski, The Disappearance of Old Borders and the Emergence of New Ones. Borderland as a Situation of Exclusion

Marta Gotz, The Significance of Borders for the Flow of Capital

Janina Jędrzejczak-Gas, The European Union's Financial Assistance to the Sector of Small and Medium Enterprises

Ewa Szymanik, Affluence and Poverty versus the Division of Cyprus – A Leveling of Differences
Reviews and Commentaries

Piotr Madajczyk, On the Way to a Polish-German History Handbook

Bernard Linek, Camps in Lamsdorf/Łambinowice (1870-1946)

Łukasz Jastrząb, New Documents on the Participation of Communist State Police in the Poznań Rising of June 1956

Book Reviews